

Õiguskantsler

Teie 04.05.2020 nr

Meie 26.05.2020 nr 6-3/200878/2003055

Turismiatraktsiooni toetuse tingimused

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole küsimusega, kas turismiatraktsiooni toetuse tingimused on kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõttega.

Avasite ühes Tallinna kaubanduskeskuses 7.02.2020 rändnäituse, mis pidi olema avatud kuni 10. maini. Seoses COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks kehtestatud meetmetega tuli näitus ennetähtaegselt sulgeda. Küsisite Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt (EAS), kas Teie ettevõttel on võimalik saada turismiatraktsioonile ettenähtud toetust. EAS vastas, et Teie rändnäitus ei kvalifitseeru turismiatraktsiooni toetuse saamise tingimustele, sest toetust saab taotleda Eesti äriregistris registreeritud ettevõtja Eestis avatud püsiekspositsioonidele. Rändnäituse avanud äriühing on registreeritud Lätis, ehkki äriühing on registreeritud ka Eesti käibemaksukohustuslasena.

Turismiatraktsiooni toetuse tingimused on sätestatud väliskaubandus- ja infotehnoloogia ministri 29. aprilli 2020.a [määruses](#) "Turismisektori ettevõtjate COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tulenenud kahjude osalise hüvitamise toetus" (edaspidi *määrus*).

Küsimuses, kas ja milliseid toetusi anda ettevõtjatele majanduslike raskuste leevendamiseks, on riigil avar otsustusruum.

Määruse §-s 2 on sätestatud toetuse eesmärk ja oodatav tulemus. Toetuse eesmärk on anda ühekordset tagastamatut abi turismisektori ettevõtjatele COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse puhangust tulenenud kriisikahjude osaliseks hüvitamiseks (§ 2 lg 1). Oodatav tulemus on turismisektori ettevõtjate jätkusuutlikkus toodete ja teenuste pakkumisel pärast COVID-19 pandeemia lõppemist (§ 2 lg 2). Määruse § 4 lg 1 punktis 5 on avatud turismiatraktsiooni mõiste: turismiatraktsioon on piletiga sissepääsu alusel tegutsev turismikeskus või muuseum, mis pakub külastajatele teenuseid, ning mille omanik on 1. veebruari 2020 seisuga äriregistris registreeritud eraõiguslik juriidiline isik, füüsilisest isikust ettevõtja, kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või kohaliku omavalitsuse üksuse osalusel asutatud sihtasutus või mittetulundusühing. Vastavalt määruse § 7 lg 7 võib turismiatraktsiooni käibe languse osalise hüvitamise toetust taotleda turismiatraktsioon, kelle 2020. aasta märtsi või aprillikuu käibe langus oli võrreldes 2019. aasta sama kuu käibega vähemalt 40%. Kui

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

turismiatraktsioon on olnud avatud vähem kui aasta, on võrdlusaluseks teenuse pakkumise kuude põhjal arvatud keskmise kuu käive.

Seega, toetus on ette nähtud Eestis alaliselt tegutsevate turismiatraktsioonidele selleks, et teenust suudetaks pakkuda ka pärast pandeemia lõppemist. Toetus ei ole mõeldud ajutiste näituste ennetähtaegsest sulgemisest tekkinud kahju hüvitamiseks. Kuna eesmärgiks on toetada alaliselt Eestis avatud turismiatraktsioonide tegevuse jätkamist, ei ole põhjust meelevaldseks pidada tingimust, et turismiatraktsiooni avanud äriühing peab olema registreeritud Eestis. Selline tingimus on kooskõlas toetuse eesmärgiga. Arvestades riigi avarat kaalumiseruumi abimeetmete kehtestamisel ning konkreetse toetuse eesmärki, ei ole võimalik riiki kohustada maksma vastavat toetust ajutisele turismiatraktsioonile, sh lühiajaliselt Eestis eksponeeritavale rahvusvahelisele näitusele.

Küsisite samuti, kas ettevõtja tegutsemist Eestis kajastab äriregistris registreerimine või MTA-s käibemaksukohustuslasena arvele võtmine. Eestis tegutsemist näitab nii äriregistris kui ka käibemaksukohustuslasena arvele võtmine, kuid käibemaksukohustuslasena arvele võtmine ei kajasta seda, kas ettevõtja tegeleb Eestis püsiva või ajutise ettevõtlusega. Kui välisriigi ettevõtja asub Eestis püsivalt tegutsema, tuleb tal registreerida äriregistris filiaal või vastavalt [maksukorralduse seaduse](#) § 18 lg 1 p-le 4 püsiv tegevuskoht. Käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustus tekib üldreeglina seaduses sätestatud käibe piirmäära saavutamisel, kuid välisriigi isikul, kellel puudub Eestis registreeritud püsiv tegevuskoht, kaasneb teatud juhtudel käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustus ka pelgalt maksustatava käibe tekkimisega Eestis (vt lähemalt [käibemaksuseaduse](#) § 19 lg 3).

Asjaolu, et Te ei saa taotleda turismiatraktsioonile ettenähtud toetust, ei piira üldistel alustel kahju hüvitamise nõude esitamist, kuid keeruline on hinnata sellise nõude perspektiivikust.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise